

Češi v zahraničí - Hana Wilson vyměnila BBC v Londýně za plavbu po anglických kanálech

[2010-06-12] Autor: Milena Štráfěldová

Dvě desetky let pracovala v českém vysílání rozhlasové stanice BBC v Londýně. Pak ji ale Londýn unavil a začala se plavit po anglických vodních kanálech. O této nové zkušenosti napsala i knihu. Hana Wilson je hostem dnešní rubriky Češi v zahraničí. Milena Štráfěldová se jí vyptala, proč z bývalého Československa zamířila právě do Anglie:

"Já jsem z generace, která poslouchala Beatles, a když jsem poslouchala jejich písničky, tak jsem si říkala, že vlastně nevím, o čem zpívají. Když se na to dívám zpětně, tak jsem v podstatě ráda, že jsem textům těch raných písniček nerozuměla, protože byly dost jednoduché. Tak jsem se začala učit anglicky a pořád jsem toužila se podívat do Anglie. To se mi nakonec povedlo v r. 1978 jako turistce. A když jsem do Anglie přijela a rozhlédla se, tak jsem si řekla: tohle je země, kde chci žít!"

Co vás na ní nejvíc upoutalo - kromě Beatles?

"Mne tehdy zajímala i historie. Moje hrdinka byla Marie Stuartovna, knížku Stefana Zweiga jsem přečetla nejmíň pětkrát. Líbili se mi lidé, jak k sobě byli nesmírně slušní, zdvořilí. Tak mne to nějak chytlo u srdce."

V r. 1978 byly zřejmě pouze dva způsoby, jak se dostat do Británie: buď se tam provdat, nebo emigrovat. Vy jste tam přicestovala jako turistka, zůstala jste tam pak jako emigrantka?

"Ne, ne. Já jsem se vrátila s tím, že se do Anglie musím znovu podívat. Podařilo se mi seznámit s jedním mladým mužem a o dva roky později se mi podařilo opět získat příslib. Velice složitými cestami, jak všichni víme. Přijela jsem znovu do Anglie a vdala se tam za pana Wilsona."

Londýn

Kde jste pak ve Velké Británii žila? V Londýně?

"V Londýně. Nejdříve ve West Hampstead, pak jsem se přestěhovala do Stock New Intent, to jsou takové malé čtvrtě. Pak jsme se rozešli a já jsem si koupila vlastní byt. To už jsem začala pracovat v BBC, tak jsem si mohla koupit byt. A odstěhovala jsem se."

Právě k vaší práci v BBC se chci dostat. Jak jste vlastně vy přišla do BBC? Jak se vám to podařilo?

"Moje poslední zaměstnání v Praze bylo ve Státním divadelním studiu, kam spadala divadla Semafor, Činoherní klub, Ypsilonka, Linha Singers a Černé divadlo Jiřího Srnce. To bylo vlastně moje nejlepší zaměstnání, protože součástí mé práce bylo chodit do divadla. A to jsem taky milovala. A tam pracoval dramaturg Oldřich Černý. Měl kamaráda v Anglii, který pracoval v BBC, Pavla Rohana. A když jsem jela podruhé do Anglie v roce 1980, už tedy s úmyslem se vdát, tak mi Černý řekl, že tam má kamaráda... Ještě jsem mu vezla nějaké dárky. Tak jsme se seznámili a Pavel řekl, že když se tam chci přestěhovat, mohla bych se zeptat, možná bude nějaká práce v BBC. Samozřejmě když jsem přijela, během několika týdnů jsem mu zavolala, protože můj manžel říkal, že bez práce to je v Anglii špatné. Najdi si práci! - A já jsem samozřejmě doma nechtěla být, chtěla jsem se učit anglicky. Tak jsem zavolala Pavlovi, přišla jsem do BBC, tam si mne samozřejmě prověřili, to se v té době dělalo všude, i když třeba jinak."

To si vás prověřovali, zda třeba nejste spolupracovnice StB?

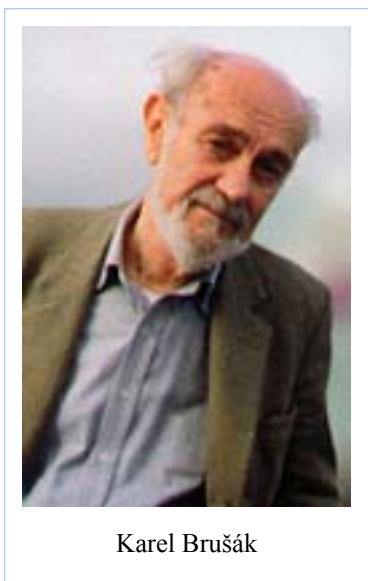
"Pravděpodobně. Pak jsem tam začala chodit na výpomoc, o sobotách, nebo když byl někdo nemocen, o dovolené, jako language secretary. To vlastně bylo hlavně psaní, psaní, psaní na stroji. A tím, že jsem psala všemi deseti, jsem tam byla rarita."

Koho ze známých jmen jste v té době mohla zastihnout v BBC?

"V té době tam ještě chodíval pan doktor Jelínek, to je básník. Profesor Brušák, známý překladatel a taky básník, jak jsem posléze zjistila. Milan Kocourek. Pak samozřejmě lidé, kteří tam chodili dávat rozhovory, v té době ale už většina rozhovorů byla hlavně přes telefon."

Jaká byla vaše zkušenost s prací v BBC? Bylo to náročné prostředí?

"Ze začátku, pokud se jenom psalo na psacích strojích, to bylo jednoduché. Napsaly se zprávy, komentáře a šlo se do kantýny na čaj. Pak se to ale velice změnilo, protože se snižovaly počty pracovníků, práce přibývalo, vysílání bylo víc. Pak jsem byla přeškolená na produkční a to zahrnovalo editování, stříhání rozhovorů nebo natočených komentářů, všelijakou administrativu, co se týká smluv a copyrightu. A bylo nás na to čím dál tím méně, práce bylo víc, takže to bylo plné stresu."

Karel Brušák

Pokud se ještě vrátíme k těm osobnostem, které tehdy v BBC působily: my jsme nedávno uváděli novou knihu profesora Brušáka. Jaký to byl člověk?

"Měl velice krásnou češtinu. Jeho humor byl úplně fantastický, protože - já jsem to tedy nezažila, jsou to takové pověsti, ale věřím, že je to pravda - jednou tam někdo přišel na hlasovou zkoušku. Četl z papíru a panu Brušákovi se zdálo, že to je pomalé. Tak vzal zapalovač, ten papír zapálil a dotýčný musel číst podstatně rychleji, protože ten papír mu shořel v ruce. Takže to byl člověk se zvláštním humorem."

A zažila jste tam i Ivana Jelínka?

"Ano. Pan doktor Jelínek měl jednu velikou nevýhodu, že neslyšel. Když diktoval a my jsme ještě psali na těch hrozných manuálních strojích, které dělají rámus, tak si vyndal naslouchátko a diktoval. A když jsem mu nestačila, tak jsem ho nemohla zastavit, protože mne neslyšel. Takže jsem mu musela zařukat na rameno a říct: já jsem teprve tady!"

Jak dlouho jste pracovala v BBC?

"Úplně poprvé jsem tam přišla 16. května 1981, ale jak jsem řekla, to byla jenom výpomoc. Chodila jsem tam třeba jen pár týdnů a pak ne. Pak jsem v r. 1982 dostala roční smlouvu, po roce jsem dostala trvalou smlouvu, asi se mnou byli spokojeni. A končila jsem přesně 31. března 2002."

To znamená prakticky jednadvacet let.

"Přes dvacet let."

Dá se práce v BBC shrnout do dvou vět? Co člověku dá?

"Já nevím, jak bych to řekla. Byla to úžasná zkušenost, ta práce se mi líbila, i když nakonec jsem byla ráda, že to skončilo, protože už jsem opravdu byla unavená."

A aspoň v krátkosti - čemu se věnujete dnes, po odchodu z BBC? Stále žijete v Londýně?

"Nežiju v Londýně. Žiju asi osmdesát kilometrů od Londýna. Bydlím v malinké vesničce, která se jmenuje Simpson. Je sto metrů od kanálu a je to vesnička s velice starým kostelem. Jeden kostel, jeden obchod, jedna hospoda - co víc člověk potřebuje? Já vím, že už Oscar Wilde říkal, že kdo je unaven Londýnem, je unaven životem. Myslím, že nejsem unavena životem, ale Londýn mne začal unavovat. Je příliš velký, příliš mnoho lidí a v podstatě teď se tam anglicky už téměř nemluví. Slyšíte tam ruštinu, ukrajinštinu, polštinu, ale angličtinu tam téměř neslyšíte."

Takže vy jste Londýn vyměnila zčásti za plavby po kanálech...

"To bylo potom, co jsem skončila v BBC. Já jsem se rozhodla poznávat Anglii, což se mi na těch lodích povedlo, protože kanály jsou všude. Byla to práce na čerstvém vzduchu, fyzicky někdy dost náročná, to mi ale jenom prospívá, a bylo to něco jiného. Teď hlavně tlumočím a musím přiznat, že většinou tlumočím slovensky."

Je teď v Anglii hodně nových Čechů a Slováků?

"Slováků dost, ale Čechů nemnoho. Češi zůstávají doma. Myslím, že situace v Čechách je přeci jenom o něco lepší než na Slovensku. Alespoň to říkají příchozí."